

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky - disciplinárny senát, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Milana Fuleca a JUDr. Ivety Gildeinovej, vo veci návrhu **JUDr. M. T.**, sudcu Okresného súdu Ž., na určenie neplatnosti písomného napomenutia, č. Spr. A/392/2011 z 18. júla 2012, uloženého predsedom Okresného súdu Ž., na ústnom pojednávaní dňa 14. decembra 2012, takto

r o z h o d o l :

U r č u j e, že písomné napomenutie sudcu JUDr. M. T., uložené rozhodnutím predsedu Okresného súdu Ž., č. Spr. A/392/2011 z 18. júla 2012, **je neplatné**.

O d ô v o d n e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny senát (ďalej len disciplinárny senát) po zistení, že návrh sudcu JUDr. M. T. (ďalej len sudca) bol podaný včas, v lehote stanovenej § 117 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, vykonal ústne pojednávanie na žiadosť sudcu a predsedu okresného súdu v ich neprítomnosti po splnení podmienok stanovených § 127 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov. V rámci dokazovania bol prečítaný návrh sudcu zo 16. augusta 2012, vyjadrenie predsedu súdu z 27. novembra 2012, č. Spr. A/904/12 a rozhodnutie predsedu okresného súdu, č. Spr. A/392/2011 z 18. júla 2012 a z dokazovania zistil disciplinárny senát nasledovný skutkový stav.

Sudca návrh zo 16. augusta 2012, ktorým sa domáhal, aby príslušný disciplinárny senát určil, že rozhodnutie predsedu Okresného súdu v Ž. z 18. júla 2012 pod č. Spr. A/392/2011, ktorým podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, z dôvodu § 116 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov mu bolo uložené napomenutie, je neplatné, odôvodnil nasledovne:

„Dňa 2. mája 2008 mi napadla vec obvineného Ing. E. B. a spol., pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zmien a doplnkov. Rozsudkom Okresného súdu v Ž. z 9. novembra 2009, sp. zn. 2T 68/08 boli obvinení podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku spod obžaloby okresného prokurátora v Ž. oslobodení a podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku bol poškodený P. K., zastúpený splnomocnenkyňou JUDr. E. L., odkázaný na občiansko-súdne konanie.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. septembra 2010, sp. zn. 3To 203/2010 na verejnom zasadnutí bol podľa § 321 ods. 1 písm. c, písm. d/ Trestného poriadku zrušený rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 321 ods. 1 Tr. por. vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Rozsudkom Okresného súdu v Ž. zo dňa 15. marca 2011, sp. zn. 2T 68/08 boli obvinení uznaní vinnými z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a boli odsúdení k peňažným trestom, zároveň poškodený P. K., zastúpený splnomocnenkyňou JUDr. E. L., bol podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný na občiansko-súdne konanie.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. septembra 2011. sp. zn. 3To 187/2011 bol na verejnom zasadnutí podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zrušený napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec bola podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Druhostupňový súd v dôvodoch svojho uznesenia okrem iného uviedol, že v rámci obhajoby obvinených bola na verejnom zasadnutí uvedená aj konkrétna osoba, ktorá podľa všeobecnej mienky osôb zainteresovaných na tomto preteku, mala z neznámych, nekalých dôvodov uzavrieť bezprostredne pred pretekmi predmetnú rampu. Krajský súd prikázal preto opätovne vypočuť obvinených, niektorých z už vypočutých svedkov, medzi ktorými bola aj predmetná osoba. Podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok, aj ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky v Košiciach zo 16. mája 2012, č. I. ÚS 145/2012-37 bolo okrem iného rozhodnuté, že základné práva P. K. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Ž. v konaní vedenom pod sp. zn. 2T 68/08 porušené boli.

Ústavný súd v odôvodnení svojho nálezu okrem iného uviedol, že okresný súd síce vo veci od začatia konania priebežne vykonával úkony smerujúce k jej prerokovaniu a rozhodnutiu, avšak jeho rozsudky vo veci samej boli opakovane zrušené odvolacím súdom (prvý rozsudok okresného súdu z 9. novembra 2009, ktorým boli obžalovaní oslobodení spod obžaloby, bol zrušený rozhodnutím odvolacieho súdu z 8. septembra 2010 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, druhý rozsudok okresného súdu z 15. marca 2011, ktorým boli obžalovaní uznaní za vinných a bol im uložený trest, bol zrušený rozhodnutím odvolacieho súdu z 28. septembra 2011 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie). Postup okresného súdu je preto potrebné charakterizovať ako neefektívny, a teda taký, ktorý nevedol k meritórnemu ukončeniu veci.

Rozhodnutím predsedu Okresného súdu v Ž. z 18.7.2012 č. Spr. A/392/2011 mi bolo podľa § 117 ods. 9 zák. č. 385/2000 Z. z. z dôvodu § 116 ods. 1 písm. a) zák. č. 385/2000 Z.z. uložené písomné napomenutie.

Predseda Okresného súdu v Ž. v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že vzhľadom na obsahovú stránku nálezu Ústavného súdu v súvislosti so skutočnosťou, že zákonný sudca vo veci konal, avšak jeho úkony boli vyhodnotené ako neefektívne, ako aj vzhľadom na osobu, pracovné činnosti, skutočnosti, že do súčasnej doby nebol zákonný sudca doposiaľ riešený za žiadne disciplinárne previnenie, považuje uložený disciplinárny trest písomného napomenutia za postačujúci pre splnenie účelu. Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

V konaní podľa môjho názoru som akceptoval návrhy procesných strán a dôsledne som sa riadil ustanovením § 327 ods. 1 Trestného poriadku. Je vecou obhajoby, že až v druhom odvolacom konaní na verejnom zasadnutí uviedla nové skutočnosti, ktoré odvolací súd považoval za potrebné preveriť súdom prvého stupňa.

Z nálezu Ústavného súdu a rozhodnutia predsedu okresného súdu nevyplývajú konkrétne skutočnosti, v čom som konal neefektívne, nekonkretizujú, akú povinnosť som mal ako zákonný sudca v konaní porušiť.

Pojem „neefektívnosť konania“ Ústava Slovenskej republiky, Trestný zákon a Trestný poriadok nedefinuje. Zo slovníka cudzích slov je zrejmé, že pojem „neefektívnosť“ znamená neúčinnosť.

Podľa § 115 zákona č. 385/2000 Z. z. sudca je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitného predpisu, alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu.

Podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu alebo priestupok, za ktorý podľa osobitných predpisov možno uložiť pokutu do 100,- Eur, môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie. Podľa § 117 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. dotknutý sudca sa môže v lehote 15 dní odo dňa, keď sa dozvie o udelení napomenutia, obrátiť na príslušný disciplinárny senát s návrhom na určenie, že napomenutie je neplatné.

Nie som si v žiadnom prípade vedomý, že by som konal neefektívne, že som zavinené nesplnil alebo porušil povinnosti sudcu a nemožno to podľa môjho názoru posúdiť ani ako nedostatok v práci menšieho významu.

Podľa môjho názoru svojím konaním som neporušil základné povinnosti sudcu uvedené v § 30 zákona č. 385/2000 Z. z., neporušil som ani § 2 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. b/ zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zmien a doplnkov.“

Predseda okresného súdu vo vyjadrení, č. Spr. A/904/12 z 27. novembra 2012, k návrhu sudcu uviedol:

„V horeuvedenej veci, č. k. 2T 68/2008 koná Okresný súd Ž. po podaní obžaloby (dňa 2. mája 2008) vo veci obž. Ing. E. B. a spol. (chronológia úkonov tvorí súčasť materiálu). Poškodenou stranou v prejednanej veci je sťažovateľ P. K., zastúpený JUDr. E. L.

Dňa 12. augusta 2010 podal poškodený sťažnosť adresovanú predsedovi Okresného súdu Ž. pre prietahy v konaní. Sťažnosť bola vyhodnotená v tom čase ako nedôvodná, avšak napriek tejto skutočnosti, som zákonnému sudcovi uložil povinnosť vo veci urýchlene konať (Spr. Okresného súdu Ž. A/463/2010).

Na podnet sťažovateľa (v konaní poškodeného) Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením, č. k. I. ÚS 145/2012-10 zo dňa 3. apríla 2012, prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa smerujúcu k porušeniu základného práva poškodeného na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a teda porušeniu práva garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných Slobôd (ďalej Dohovor).

V Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. I. ÚS 145/2012-37 zo dňa 16. mája 2012, právoplatnosť 1. júna 2012, Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že základné právo sťažovateľa garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru, porušené bolo, uložil povinnosť vo veci konať bez zbytočných prieťahov, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3 500,- Eur, ako i náhradu trov konania vo výške 314,18 Eur.

Podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona č. 385/2000 Z. z. disciplinárnym previnením je konanie sudcu (zavinené), ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní.

Ústavný súd Slovenskej republiky v odôvodnení nálezu charakterizoval postup zákonného sudcu ako neefektívny, a teda taký, ktorý nevedol k meritórnemu ukončeniu veci, čím došlo zo strany zákonného sudcu k subjektívnym prieťahom v konaní. S týmto názorom sa v plnom rozsahu stotožňujem. Je nutné podotknúť, že prejednávaná vec sa svojou „obtiažnosťou“ nijako nevymyká štandardnej agende a v žiadnom prípade ju nemožno označiť za „právne zložitú“.

Napriek horeuvedeným skutočnostiam pomerne vysoko priznanému finančnému zadosťučineniu, resp. v predchádzajúcom období uloženej povinnosti zákonnému sudcovi konať bez zbytočných prieťahov (Spr. A/463/10), s prihliadnutím na okolnosť, že zákonný sudca nebol v minulosti riešený pre disciplinárne previnenie, som sa rozhodol vec riešiť uložením písomného napomenutia podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z., ktoré opatrenie považujem za postačujúce a predovšetkým dôvodné.

Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti navrhujem Disciplinárnemu súdu Slovenskej republiky, aby opatrenie podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. uložené sudcovi Okresného súdu Ž. JUDr. M. T. zo dňa 18. júla 2012 ako vecne správne potvrdil.“

Návrhom sudcu napadnuté rozhodnutie predsedu súdu je nasledovné:

„Predseda Okresného súdu Ž. JUDr. P. L., podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. z dôvodu § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. takto

rozhodol:

Podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. z dôvodu § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. ukladám JUDr. M. T., sudcovi Okresného súdu Ž., písomné napomenutie.

Odôvodnenie

Vo veci Okresného súdu Ž., 2 T 68/2008, koná ako zákonný sudca podľa Rozvrhu práce Okresného súdu Ž. pre rok 2008 JUDr. M. T.. Dňa 9. novembra 2011 bola Ústavnému súdu Slovenskej republiky doručená sťažnosť poškodeného P. K., B., T., ktorou namietal porušenie svojho základného práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor), postupom Okresného súdu Ž.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo výrokovej časti svojho Nálezu, sp. zn. I. ÚS 145/2012-37 zo dňa 16. mája 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. júna 2012, konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa postupom Okresného súdu Ž. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, prikázal Okresnému súdu Ž., aby v prejednávanej veci konal bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 500,- Eur; trovy právneho zastúpenia vo výške 314,18 Eur.

Zákonný sudca JUDr. M. T. vo svojom písomnom vyjadrení k Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. júla 2012 namietal skutočnosť, že Ústavný súd Slovenskej republiky pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy ustanovenie § 327 ods. 1 Tr. por.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým sudcom, nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 115 zákona č. 385/2000 Z. z. sudca je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu.

Z obsahu Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva porušenie povinnosti sudcu v prejednávanej veci.

Podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. nedostatky v práci menšieho významu môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu napomenie.

Podľa § 120 ods. 2 písm. d/ zákona č. 385/2000 Z. z. návrh na začatie disciplinárneho konanie je oprávnený podať predseda súdu proti sudcovi príslušného súdu.

Vzhľadom na obsahovú stránku Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, I. ÚS 145/2012, v súvislosti so skutočnosťou, že zákonný sudca vo veci konal, avšak jeho úkony boli vyhodnotené ako „neefektívne“, ako aj vzhľadom na osobu, pracovné činnosti, skutočnosti, že do súčasnej doby nebol zákonný sudca disciplinárne riešený pre žiadne disciplinárne previnenie, považujem uložený disciplinárny trest podľa výrokovej časti rozhodnutia za postačujúci pre splnenie účelu.“

Po vykonaní dokazovania dospel disciplinárny súd k záveru, že návrhu sudcu je potrebné vyhovieť, i keď zásadne z iných dôvodov, ako uviedol v samotnom návrhu.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu.

Podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu, alebo priestupok, za ktorý podľa osobitných predpisov možno uložiť pokutu do 100,- Eur, môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie.

Podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti sudcu sa primerane použije prvá časť Trestného zákona a na disciplinárne konanie sa primerane použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné, pri posudzovaní.

Osobitným predpisom v tomto prípade je Trestný poriadok (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Podľa § 163 ods. 3 Tr. por. výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných

na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

V rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie právna teória rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. *V oboch prípadoch však ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie).* Treba zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania, a tomu zodpovedajúce zaradenie medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú ochranu jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak, dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov, ako aj prísnosti postihu delikventa. *Z týchto hľadísk treba vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí.* Zákonná úprava je jednoznačná, pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, pretože podľa Trestného poriadku musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade aj iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zameniteľný s iným. *Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia podľa názoru súdu aj v danom prípade musí spočívať v špecifikácii daného konania, v danom prípade porušenia povinnosti zo strany sudcu, tak aby dané sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním.*

Disciplinárny delikt sa spája s konaním, resp. s nekonaním alebo s opomenutím konania, ktoré porušuje poriadok a disciplínu v rámci určitej vnútorne organizovanej spoločenskej ustanovizne, inštitúcie alebo v rámci iného vnútorne organizovaného

spoločenského zoskupenia osôb. Ide o zavinené porušenie povinnosti. S disciplinárnym deliktom úzko súvisí i pojem disciplinárna zodpovednosť, ktorá sa uplatňuje voči osobe, ktorá má určitý právny vzťah k danej organizačnej štruktúre, ktorá vznikla napríklad na základe pracovnej zmluvy, menovaním alebo voľbou ako pracovník, služobník, členský alebo iný pomer. Zavinené porušenie disciplíny môže mať za následok uloženie disciplinárnej sankcie. Táto sankčná zodpovednosť môže vzniknúť len vo vnútri určitej organizačnej štruktúry, ktorej je fyzická osoba členom, nemá tzv. externé účinky. Disciplinárny delikt má vnútro-organizačný charakter, a preto sa jeho dôsledky prejavujú len interne vo vzťahu k danej organizačnej štruktúre, ktorej je osoba členom. Disciplinárna zodpovednosť je výrazom potreby zaistiť dodržiavanie predpísaných pravidiel v relatívne ucelených a v stabilizovaných organizovaných sústavách. Disciplinárna zodpovednosť ako zodpovednosť správno-právna je určitou časťou disciplinárnej zodpovednosti upravenej právom. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že najširším pojmom je právna zodpovednosť, ktorá v sebe zahŕňa pojem disciplinárna zodpovednosť a ktorej súčasťou je i pojem zodpovednosť za správny disciplinárny delikt. Disciplinárna zodpovednosť sa uplatňuje jednak v súkromnej sfére a jednak vo verejnoprávnej sfére, preto rozlišujeme súkromnoprávne disciplinárne delikty (napríklad zamestnancov v súkromnej firme) **a verejnoprávne disciplinárne delikty (napríklad sudcov, prokurátorov, poslancov parlamentu, notárov, advokátov a pod.)**. Správne disciplinárne delikty sú preto súčasťou verejnoprávných disciplinárnych deliktov. Tento delikt možno pojmovo vymedziť ako porušenie právnej povinnosti v oblasti verejnej správy fyzickou osobou, o ktorom rozhoduje subjekt alebo vykonávateľ verejnej správy splnomocnený na základe zákona disciplinárnou právomocou, pričom disciplinárna zodpovednosť za porušenie služobných alebo členských povinností je založená alebo vyvedená na základe zákonného splnomocnenia. Ďalej ho môžeme vymedziť ako delikt fyzickej osoby, ktorá je v osobitných právnych vzťahoch k určitej inštitúcii s osobitnými právami a povinnosťami vyplývajúcimi práve z tohto služobného, zamestnaneckého, členského, resp. obdobného vzťahu. Môže ísť o inštitúcie štátne, napr. polícia, orgány štátnej správy, ozbrojené sily. Špecifikum tohto deliktu spočíva v tom, že porušená povinnosť súvisí s príslušnosťou fyzickej osoby k určitej organizácii a že ide o povinnosť formulovanú v rámci pravidiel, ktoré upravujú fungovanie tejto ustanovizne. Musí teda ísť o porušenie právnej povinnosti, teda povinnosti uloženej právom. **Treba tiež uviesť, že postih správnych disciplinárnych deliktov nie je upravený jednotne, ale právna úprava je roztrúsená vo viacerých osobitných zákonoch.** Tieto zákony zároveň upravujú vecnú a funkčnú príslušnosť disciplinárnych orgánov, disciplinárne tresty a spôsob ich ukladania. Súčasťou

týchto zákonov je postup pri uplatňovaní tejto administratívnoprávnej zodpovednosti, výnimočne so subsidiárnym využitím všeobecnej právnej úpravy správneho konania, ktorú predstavuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, **alebo so subsidiárnym využitím Trestného poriadku. Sankciami ukladanými za disciplinárny delikt môžu byť teoreticky sankcie morálneho charakteru, ako napr. napomenutie**, peňažné sankcie, sankcie spočívajúce v znížení hodnosti na určitú dobu, odvolanie zo služobného miesta, sankcie znamenajúce zánik služobného alebo členského pomeru. Výnimkou je sankcia spojená so zásahom do osobnej slobody, napr. sankcia väzenia.

V rozhodnutiach trestného charakteru (ktoré rozhodnutie o napomenutí sudcu podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov nepochybne je) **je nevyhnutné vymedziť, presne za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý.** To možno zaručiť len s konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku, s uvedením miesta, času, spôsobu jeho spáchania, prípadne iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby nemohol byť zameniteľný s iným konaním. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania, a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel dopustil a v čom daný správny (disciplinárny) delikt spočíva. **Je potrebné odmietnuť aj úvahu o tom, že postačí, ak sú tieto náležitosti uvedené len v odôvodnení rozhodnutia.** Význam výrokovvej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku **je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenie či sankcia boli uložené.**

Konanie podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov je disciplinárnym konaním sui generis. Chápať toto konanie ako odlišné od disciplinárneho konania by znamenalo, že osoba s právomocou k uloženiu napomenutia podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov by mohla pri ukladaní písomného napomenutia postupovať úplne svojvoľne, bez toho, aby sa riadila akýmkoľvek procesným predpisom, v dôsledku čoho by písomné napomenutie mohlo mať v každom jednotlivom prípade ľubovoľný obsah i formu. Takýto stav by postihnutú osobu pozbavoval akejkol'vek právnej istoty, čím by bol v rozpore nielen s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj s účelom a duchom zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov,

ktorého poslaním je okrem iného zabezpečiť, aby aj o previneniach sudcov nižšieho významu bolo rozhodované transparentne a jednotne, pri súčasnom zachovaní maximálne možného rozsahu práv osoby, ktorej sa uložená sankcia týka.

Absencia základných formálnych náležitostí napadnutého rozhodnutia predsedu okresného súdu spôsobuje vecnú nepreskúmateľnosť rozhodnutia predsedu okresného súdu o uložení písomného napomenutia, a preto disciplinárny senát návrhu sudcu vyhovel a určil, že písomné napomenutie je neplatné.

Poučenie: Podľa § 131 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárny senát. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

V Bratislave 14. decembra 2012

JUDr. Pavol Polka, v. r.
predseda disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková